

Roczne sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonania zadań, realizowanych w ramach *Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej ze środków budżetu państwa*⁸, za 2012 r. zostało terminowo przekazane do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, tj. do końca stycznia 2013 r. Wykazane w nich dane dotyczące poniesionych wydatków były zgodne z zapisami w ewidencji księgowej, a przyznane środki zostały wykorzystane w całości.

Dyrektor Ośrodka przedstawił w dniu 25 lutego 2013 r. Prezydentowi Miasta roczne sprawozdanie z realizacji wszystkich zadań za 2012 r., w tym sprawozdanie w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, które zawierało m.in. zagadnienia związane z funkcjonowaniem asystentów rodziny⁹.

(akta kontroli str.141-192)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Współpraca asystentów rodziny w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz z innymi instytucjami zaangażowanymi w pracę na rzecz rodzin

Opis stanu faktycznego

Ośrodek, zgodnie z celami określonymi w Statucie, realizuje zadania nakierowane na przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców i opiekunów dzieci, udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych oraz wspieranie aktywności społecznej i zawodowej rodzin. W tym celu Dyrektor Ośrodka powołał¹⁰ trzyosobowy Zespół Koordynujący ds. Rodziny; prace Zespołu koordynuje Kierownik Działu Pomocy Środowiskowej.

(akta kontroli str. 110)

Szczegółowym badaniem dotyczącym realizacji przez asystentów rodziny ustawowych zadań objęto dokumentację 25 rodzin, którym asystenci udzielali wsparcia w okresie od kwietnia 2012 r. do września 2013 r. Ustalono, że procedura przydzielania asystenta rodziny odbywała się zgodnie z obowiązującymi przepisami¹¹, na podstawie wywiadu środowiskowego o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz wniosku pracownika socjalnego. W okresie do dwóch tygodni od wywiadu środowiskowego, w którym wnioskowano o przydzielenie asystenta rodziny, zatwierdzany był przez Dyrektora Ośrodka plan pracy z rodziną sporządzony przez asystenta. Asystenci wypełniali postanowienia zawarte w planie¹²; omawiali sprawy i problemy wynikające z pracy z rodzinami oraz z pracownikami socjalnymi i innymi pracownikami zatrudnionymi w Ośrodku, rejestrując ten fakt w *Karcie pracy asystenta rodziny*. Współpraca z pracownikami socjalnymi polegała na bieżącej wymianie informacji dotyczącej funkcjonowania rodziny (opartej o środowiskowy kwestionariusz rodziny), konsultowaniu opracowania planu pracy z rodziną i planu pomocy dziecku, a także planowaniu dla niej pomocy finansowej.

W każdym ze skontrolowanych przypadków plany pracy z rodziną, stanowiące podstawę działania, były opracowane przez asystentów we współpracy z członkami rodziny oraz w konsultacji z pracownikiem socjalnym. Zgodnie z wymogami ustawowymi zawierały m.in.: określenie realizowanego celu (długoterminowy, krótkoterminowy), zakres działań członków rodziny, jak również prowadzącego asystenta. Ustalone w planach cele obejmowały m.in.:

- kształtowanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz poprawę sytuacji bytowej, w tym mieszkaniowej, która ma znaczący wpływ na funkcjonowanie rodziny;
- stymulowanie postaw prospołecznych;
- odejście od trybu życia mającego negatywny wpływ na stan zdrowia;
- kształtowanie i rozwijanie umiejętności rodzicielskich;
- pracę na rzecz powrotu dzieci do rodziny;

⁸ Por. § 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 4 grudnia 2012 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 1371).

⁹ Podstawa prawna: art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej.

¹⁰ Zarządzenie Dyrektora MOPS nr 33/2013 z dnia 16 września 2011 r.

¹¹ Art. 11 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej,

¹² Jak wyżej – art. 15.